SOLVA

LEDE-HOOGSTRAAT

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

April 2017

Archeologienota projectcode : 2017B49

Lede-Hoogstraat. Bouw van een nieuw politiehuis.

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijzen van eventuele maatregelen.

Hoofdstuk 1: Gemotiveerd advies

1.1. Kader

In het kader van een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag ten behoeve van de bouw van een nieuw politiehuis diende in uitvoering van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een nota te worden opgesteld. De zone bevindt zich buiten beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

1.2. De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Na een eerder bureauonderzoek (2016K505), werd nu via een uitgesteld traject een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Dit kon volledig uitgevoerd worden waardoor het vooronderzoek volledig afgerond werd.

De ligging van het onderzoeksgebied op de zuidelijke georiënteerde flank van een hoge verhevenheid tussen twee grote beekvalleien gekoppeld aan de vruchtbare droge zandleembodem deed tijdens het bureauonderzoek vermoeden dat dit gebied een interessant archeologisch potentieel kon hebben.

De talrijke vondstlocaties in de nabije omgeving, gerepertorieerd in de Centraal Archeologische Inventaris, en de archeologische vondsten iets meer noordelijk op de natuurlijke verhevenheid waarop Lede zelf gesitueerd is, bevestigen het hoge archeologische potentieel van deze gronden.

Al deze elementen leidden ertoe dat een bijkomend vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk werd geacht. Door middel van een proefsleuvenonderzoek is het terrein archeologisch onderzocht. Omwille van de afmetingen van het projectgebied is er geopteerd om 4 in plaats van 3 proefsleuven aan te leggen langsheen de Hoogstraat. Drie proefsleuven zou te veel marge gelaten hebben tot de grenzen van het projectgebied. Specifiek voor de zone langs de Hoogstraat was het in kader van één van de vraagstellingen (volmiddeleeuwse bewoning in relatie tot de Hoogstraat?) relevant deze zone goed te documenteren.

Daardoor is met dit proefsleuvenonderzoek en kijkvensters een inzicht verkregen in **22,28 %** van het projectgebied. Dit had als gevolg dat er een **zeer representatief beeld** verkregen is van het terrein en een gefundeerde inschatting kon gemaakt worden.

Het proefsleuvenonderzoek toonde aan dat er een **sterke erosie** heeft plaats gevonden op de terreinen. Een groot deel van de pleistocene leemafzetting is reeds weggeërodeerd waardoor de

onderliggende tertiaire laag met rolkeien op sommige plaatsen onmiddellijk onder de teelaarde aanvatte.

Tijdens het onderzoek zijn in twee 'zones' sporen uit de (vroege) ijzertijd en de Romeinse periode aan het licht gekomen. De sporen uit de ijzertijd omvatten twee kleine gebouwplattegrondjes en enkele kuilen. De Romeinse sporen bestaan uit een greppel en twee crematiegraven.

1.3. De afwezigheid van een archeologische site

Ondanks de **procentueel grote oppervlakte die is opengelegd** (+22%) en de beperkte tussenafstand tussen de sleuven (12 à 14m as op as), zijn er **weinig archeologische sporen** geregistreerd. Het proefsleuvenonderzoek toonde aan dat het terrein in twee beperkte zones sporen bevatte uit de metaaltijden en de Romeinse periode. Het **merendeel van het onderzochte terrein** bleek evenwel **geen sporen** (meer) te bevatten.

Uit het onderzoek bleek op het terrein een sterke **erosie** te hebben plaatsgegrepen. Dit zal onmiskenbaar een invloed gehad hebben op de **bewaring van archeologische sporen**. Verschillende sporen, in het bijzonder aan de noordwestelijke kant, hadden duidelijk sterk te lijden gehad onder deze erosie en waren nog maar enkele centimeter diep bewaard. Ook in de zuidelijke zone heeft erosie plaatsgegrepen. Het dieper ingegraven Romeins crematiegraf op deze plaats is dan wel nog relatief goed bewaard, maar de nabijgelegen Romeinse greppel is slechts fragmentair bewaard: de bewaring neemt gradueel of totdat de greppel 'verdwijnt'.

De erosie kon ook duidelijk afgeleid worden uit de bodemkundige profielen. Het pleistocene leemdek was op het terrein amper bewaard, op verschillende plaatsen is het tertiair basisgrind onmiddellijk onder de ploeglaag gesitueerd.

Mogelijk zullen er oorspronkelijk meer sporen aanwezig geweest zijn, maar deze zijn weggeërodeerd. Door het **hoge percentage van het vooronderzoek** (+22%) en de beperkte tussenafstand mag het bekomen beeld bovendien als **zeer representatief** beschouwd worden. Daardoor is heden op dit terrein slechts nog een fragmentair beeld van een oorspronkelijke site aanwezig, **volledigheid kan hier niet meer nagestreefd worden**.

De sporendensiteit is voorts laag door het type sporen. Zo is één van de kenmerken van rurale Romeinse begraving dat dergelijke graven verspreid kunnen voorkomen.[1] Dat er twee graven op zo een 70m van elkaar voorkomen, hoeft geenszins te betekenen dat er in de tussenliggende zone nog graven zijn ingepland. Wanneer er echt sprake is van een (klein) Romeins grafveld, zou dit gelet op het onderzochte percentage zeker in de tussenliggende proefsleuven opgemerkt zijn.

1.4. De impactbepaling

Op het terrein komt een politiekantoor, waarbij het grootste gedeelte van het perceel door de nieuwbouw en de werfactiviteiten zal geroerd worden. Voor een gedetailleerde omschrijving verwijzen we naar de bureaustudie. Gelet op de geplande activiteiten zal de ondergrond grotendeels geroerd worden, maar het proefsleuvenonderzoek, waarbij een hoog percentage (+22%) gescreend werd, kon aantonen dat deze gronden sterk geërodeerd waren. Over grote delen van het terrein werden geen sporen aangetroffen. Hooguit is er nog een sterk gefragmenteerde site aanwezig. Aangezien er weinig archeologische restwaarde op het terrein aanwezig is, is een doorgedreven

[1] De Clercq 2009: 347

impactanalyse in deze context niet relevant.

1.5. De waardering

Het kennispotentieel van de site is zeer laag. Afgezien van het louter vaststellen van de aanwezigheid van een aantal eventueel nog aanwezige archeologische sporen zal deze site amper een bijdrage kunnen leveren aan het wetenschappelijk debat.

1.6. De bepaling van de maatregelen

Rekening houdend met het beperkt aantal sporen en hun slechte bewaring, worden geen verdere maatregelen bepaald. Tijdens het terreinwerk bleken er voldoende gegevens te zijn om de onderzoeksvragen te beantwoorden. Bijkomend onderzoek zal slechts in beperkte mate of zelfs helemaal geen bijdrage kunnen leveren aan deze onderzoeksvragen.

Hoofdstuk 2: Programma van Maatregelen

Niet van toepassing.